

Gaffeltruck

Krav til indretning af gaffeltrucks, til brug og vedligeholdelse, til brugsanvisninger til gaffeltrucks og til truckførercertifikat.

AT-vejledninger - At-meddelelse nr. 2.01.1 - 1. november 1995

Erstatter: December 1987

Arbejdstilsynet

Baggrund

- Bekendtgørelse om indretning af tekniske hjælpemidler.
- Bekendtgørelse om anvendelse af tekniske hjælpemidler.
- Bekendtgørelse om unges farlige arbejde.

Gaffeltruck skal opfylde arbejdsmiljølovgivningens bestemmelser for tekniske hjælpemidler. Ud fra disse bestemmelser stilles efter Arbejdstilsynets administrative praksis følgende krav:

Brugsanvisning

Ved enhver levering (salg, udlejning og udlån) skal der medfølge skriftlige anvisninger på dansk om betjening, brug og vedligeholdelse.

Anvisningerne skal i nødvendigt omfang være angivet direkte på trucken, fx skal der være et lastdiagram, som tydeligt kan ses fra førerpladsen.

Indretning

Førerpladsen skal have overdækning - FOPS -, der beskytter føreren mod nedfaldende gods.

Fritaget for overdækning er:

1. Truck, der højst kan løfte 1,80 m, og som kører mellem gods, der ikke er stablet højere end 2,25 m.
2. Truck, som føreren går efter eller står på, når standpladsen ikke begrænser førerens undvigemuligheder.

Truck, der anvendes, hvor færdselslovgivningen gælder, skal desuden opfylde færdselslovgivningens forskrifter for motorredskaber.

Brug

Brugen af en truck skal ske på forsvarlig måde og under hensyn til, hvad den er bestemt for.

Sikringsdele og andet beskyttelsesudstyr må ikke fjernes under brugen.

Trucken og dens gafler må ikke overbelastes.

Gaflerne må ikke bruges direkte som krankrog.

Alt hjælpeudstyr, fx forlængergafler, klemmer, dorn, kranarm m.v., skal bruges efter leverandørens forskrifter og altid således, at trucken ikke overbelastes og stabiliteten ikke forringes.

Passagertransport må kun ske, når trucken er indrettet til det.

Trucken må ikke anvendes til løft af personer. Dog tillades personløft på særlige betingelser. Se At-meddelelse nr. 2.01.3 om personløft med gaffeltruck.

Gaflerne skal sænkes og masten tiltes bagud under kørsel med byrde, og gaflerne skal ligeledes sænkes til gulv, når trucken forlades.

Truck med last skal køres baglæns, når den skal ned ad en rampe, og når lasten hindrer udsynet.

Truck må kun anvendes på steder, hvor det kan ske forsvarligt. Underlaget (vejen, rampen, gulvet, etagen, elevatoren) skal med

sikkerhed kunne bære trucken med fuld last. (I tvivlstilfælde spørges bygningsmyndigheden om, hvor meget etagen må belastes). Der bør være afstribede færdselsveje og -gange og markerede aflæsnings- og vendepladser. Det kan være nødvendigt at ensrette færdselsvejene.

Benzin-, diesel- eller gasdrevne truck må kun køre indendørs, hvis rummet er så godt ventileret, at personer, herunder føreren, ikke er udsat for sundhedsskadelige påvirkninger fra udstødningsgassen. Der skal derfor normalt være mekanisk ventilation ved kørsel med disse truck indendørs. Se At-meddelelse nr. 1.01.8 om ventilation på faste arbejdssteder.

Batteridrevne truck kræver ikke særlig ventilation ved drift, men opladning må kun finde sted i rum, der har aftræk øverst oppe.

Vedligeholdelse

Trucken skal vedligeholdes, så den altid er i forsvarlig stand. Leverandørens anvisninger om eftersyn og vedligeholdelse skal følges.

Mindst hver 12. måned skal der af leverandøren eller anden sagkyndig gennemføres et hovedeftersyn. Se At-anvisning nr. 2.3.0.2.

Styretøj, bremses, dæk, horn og evt. lygter skal altid være i orden. Det samme gælder motorens forbrænding.

Gaflerne og kæderne, der bærer gaflerne, skal være i orden. Hvis ikke leverandøren har foreskrevet andet, skal gafler og kæder efterses af en sagkyndig mindst hver 12. måned.

Gaflerne skal jævnlige undersøges for slid, revner og deformationer. Gafler må kun repareres af specialister og kun efter leverandørens anvisninger. Gafler skal afprøves efter reparation. Norm for afprøvning findes i Dansk Standard (for tiden DS 2135).

Gafler skal udskiftes, når de ved gaffelhælen er slidt ned under 90 % af det oprindelige tværsnit. Slidte kæder må ikke repareres, men skal udskiftes. Har et enkelt led lidt overlast, kan det dog udskiftes med et korrekt udskiftningsled.

Fører

Føreren skal være fyldt 18 år og skal til de fleste typer gaffeltruck have certifikat. Se At-meddelelse nr. 2.01.2 om gaffeltruckførercertifikat.

Føreren skal instrueres om de særlige forhold på virksomheden, fx gulvbelastninger, færdselsveje, særlige færdselsregler og stablingsmetoder.

Føreren skal instrueres om sit ansvar for læsning og kørsel. Han kan straffes for uforsvarlig stabling og kørsel, også for spirituskørsel.

H. Elo Petersen